

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 1 Spoliator tenetur resarcire spoliatum de damnis, de fructibus præceptis, & qui precipi potuissent, & de iniurijs satisfaciat.
- 2 Fructuum appellatione veniant fructus industriales ut frumentum, vinum, oleum, naturales, ut poma, ficus, & consimiles.
- 3 Fructus naturales nec industriales bonæ fidei possessor non facit suos, sed reddere tenetur.
Secus si habet titulum, quia facit suos.
- 4 Malæ fidei possessor tenetur ad restitutionem fructuum.
- 5 Malæ fidei possessor aut est cum titulo, aut sine titulo, primo casu tenetur de perceptis secundo casu de perceptis, & percipiendis.
- 6 Malæ fidei possessor cum titulo tenetur restituere fructus, in quatuor casibus.
- 7 Bonæ fidei possessor in dubbio præsumitur usque ad tempus litis contestatæ.
- 8 Fructuum mentio percipiendorum si fit an sit intelligendum de fructibus percipiendis an de his qui poterant percipi.
- 9 Fructus qualiter peti debeant, & an fructus an æstimatio.
- 10 Absolutoria lata in vno iudicio parit exceptionem rei iudicatæ.
- 11 Sententia lata super re facit fidem super fructibus.
- 12 Sententia erronea in principali facit ius in accessorijs, licet noua instantia fiat.
- 13 Fructuum quantitas an debeat exprimi in libello.
- 14 Libelli forma aduersus possidentem rem.
- 15 Fructus si extant petuntur, si non extant æstimatio.
- 16 Libellus alternatiuè conficiendus, qui admittitur ratione incertitudinis.

Centessimum Priuilegium.

ECCLESIA gaudet priuilegio, quòd ꝑ cum Archiepiscopus spoliauerit Monachos & damna, ac iniurias fecerit, de quibus omnibus ad Papam conquesti, qui quibusdam mandauit, quatenus de conquestis præmissis constet, compellant Archiepiscopum restituere monachis ablata, & damna, penitus resarcire, & de iniurijs illatis congruè

congruè satisfacere, & quòd fructus nec dum perceptos ab eo a tempore violentiæ, sed quos monachi percipere potuissent si nõ fuissent spoliati eisdem. Omnes restitui faciant, cap. grauis ad nos de rest. spoliat. Ratio autem huius decreti fuit, quia spoliati plenariè sunt restituendi ad omnia, quæ amiserunt cum fructibus perceptis, & qui percipi potuerint. † Sed qui fructus veniant appellatione fructuum, industriales, vt frumentum, vinum, oleum, & naturales, vt poma ficus, & con-

3
similes. † Nec istos bonæ fidei possessor potest facere suos, sed reddere tenetur, l. fructus .ff. de usur. & qualiter sunt restituendi inst. in prin. de offic. iud. l. ex diuerso .ff. de re. vend. Si uero habet titulum facit omnes fructus suos, etiam naturales non consumptos, & ita debet intelligi l. bonæ fidei .ff. de acquir. re. dom. Sed videatur quos fructus bonæ fidei possessor facit suos, an teneatur ad restitutionem, gl. autem dicit, quòd fructus naturales restituere tenetur, quia non facit suos, quo uero ad fructus industriales, quòd perceptos, & extantes ante litem contestatam restituere tenetur, consumptos uero non post litem contestationem restituere tenetur uniuersos, vt l. certum C. de re. uend. † Sed possessor malæ fidei tenetur ad restitutionem omnium fructuum qui probantur ad eum peruenisse ante litem contestatam, & post, & de percipiendis si fuit violentus, vt in d. cap. grauis. Sunt tamen aliqui scribes, qui tenent, quòd etiam teneatur de percipiendis, etiam si non sit violentus, vt not. 12. q. 2. cap. Nõ liceat Pape, & in l. ex diuerso præallegata. Vnde distinguendum est hoc modo. † Aut malæ fidei possessor est sine titulo, aut cum titulo, primo casu tenetur de perceptis, & percipiendis vt l. si nauis .ff. de re. uend. & d. l. certum. Secundo casu cum est malæ fidei possessor cum titulo, tunc de perceptis dicit, vt in gl. d. cap. grauis. De percipiendis excusatur propter titulum l. si fundum C. de re. vend. Nisi sit talis titulus, qui habeatur pro non titulo. † Communiter excipiuntur quatuor casus primus in eo qui in fraudem creditoris emit l. ait prætor §. per hanc .ff. de his quæ in fraud. cred. Secundus in eo qui emit contra interdicta legum, C. de agr. & cens. l. quemadmodum lib. 11. Tertius in eo qui emit à fisco non solemniter vendente, l. 1. C. de fid. inst. & iur. has. fil. lib. 10. l. videamus §. item .ff. de asur. Quartus in emente per metum, vt in l. sed, & partus .ff. quòd met. causa. & ibi glo.

- ponit hos casus, & gl. in d. cap. Non liceat Papæ, & hec procedunt ubi constat eum fuisse malefidei possessorem. ¶ Si vero non constat in dubio præsumitur bonæ fidei usque ad tempus litis contestatæ. ¶ Sed quaritur cum sit facta mentio de fructibus percipiendis, an debeat intelligi de percipiendis, id est de his, qui poterant percipi ab ipso petitore, vel ab ipso possessore malefidei, seu violento, nam contingit quandoque quod plures, & meliores fructus potuisset percipere unus, quam alius tex. in d. cap. grauis. Expresse loquitur de fructibus percipiendis ab ipso petitore. Idem videtur velle tex. in la si nauis. ff. de re. vend. text. cum glo. in l. & ex diuerso, & in l. apud Iulianum §. i. ff. de leg. i. Quarendum est etiam quæ liter fructus peti debeant. Et primo an debeant peti cum ipsa re, ex quo fuerint percepti, in eodem libello. Secundo, an debeat exprimi quantitas ipsorum. Tertio, an præcise debeant peti fructus, an æstimatio, an vtrumque alternatiue. Quo ad primum Doc. dicunt, In. hic, & Bar. in d. l. et ex diuerso §. Vbi autem dicunt, quod aut petuntur fructus per rei venditionem, & tunc dico, quod non possunt peti vna cum re, in eodem libello, quia ista duo iudicia de re, & de fructibus sic se habent. ¶ Quod absolutoria lata in vno parit exceptionem rei iudicatæ in alio, argumento d. §. Vbi, & ideo non possunt simul æque principaliter accumulari l. fundum. ff. de except. Habita tamen victoriâ super re, tunc poterit agi noua rei venditione ad fructus. ¶ Et sententia lata super re, faciet fidem super fructibus, qui veniunt accessorie, etiam si sententia fuerit iniusta, in d. §. vbi, & ibi Bar. expressè concludens. ¶ Quod sententia erronea in principali facit ius in accessorijs licet noua instantia fiat, l. qui Romæ §. duo fratres. ff. de verb. oblig. ¶ Secundo an debeat exprimi quantitas ipsorum fructuum in libello Bar. in d. §. vbi concludit, quod de fructibus perceptis ante litis contestatam, deo declarare quantitatem fructuum, argumento l. si in rem. ff. de re. vend. in actione ff. de fur. Sed de perceptis post litis contestatam non est necesse, quod exprimat certam quantitatem, quia actor probabitur ignorat, satis ergo erit sic dicere, dico. ¶ Quod titius possidet talem rem, quæ pertinet ad me iure domini, vel quasi, & eam possedit multis annis, & ex dicta possessione recolligit tantam quantitatem frumenti, quare peto per iudicem declarari dictam rem iure ad me pertinere, ipsumque cogi ad restitu-

restitutionem dictę rei cum fructibus perceptis, & qui percipientur vsque ad sententiam, & ad prædicta eum uestra sententia condemnari. † Ad tertiam quæstionem, an debeant peti fructus, an æstimatio, videtur dicendum, quòd aut certum est fructus extare, & tunc debent ipsi fructus peti, & non æstimatio, quia æstimatio debetur in subsidium l. si. C. de fideicom. lib. & in d. J. Vbi aut certum est non extare. Sed consumptos fuisse, & tunc potest, & debet peti æstimatio. argumento l. si vsus fructus mihi in biennium. ff. de usufruc. leg. 16 † Ideo libellus potest alternatiuè confici, quòd reus condennetur ad fructus si extant, & si sunt consumpti ad æstimationem, nam ratione incertitudinis admittitur libellus alternatiuus, vt legitur, in cap. constitutus de in integr. rest. & l. r. §. quòd autem. ff. quor. legat. Ex istis demum colligitur quòd violentus rem cum fructibus etiam qui percipi potuissent restituere, damna resarcire, iniurijs satisfacere, compellitur.

SUMMARIUM.

- 1 Actor mittitur in possessionem si vocatus in iudicium non comparet.
- 2 Iudici qui non paruit quæ pena puniatur.
- 3 Rigor in Ecclesiasticis negocijs, & personis non requiritur.
- 4 Reus admittitur per cautionem standi in iudicio.
- 5 Ecclesia amplectitur penitentes suorum peccatorum.
- 6 Missus in possessionem ex primo decreto non efficitur possessor ante lapsum anni.
- 7 Pena extraordinaria puniatur qui Iudicis iussioni non paruit.
- 8 Iudex non debet pati se contemni.
- 9 Multa propter contumaciam, & dolum de iure canonico non habent locum in Ecclesiasticis negocijs, & personis.
- 10 Contumacia de equitate canonica non puniatur ad priuatam utilitatem, nec pro publica ad iudicis contemptum.
- 11 Occupans rem propria auctoritate priuatim dominio, si erat sua, vel condemnatur ad æstimationem, si non erat sua.
- 12 Minoribus, & Ecclesijs subuenitur per beneficium restitutionis.